

Soțul este plecat peste hotare și nu poate veni în țară. Cum pot obține acordul lui pentru a vinde apartamentul?

Valeria Mihai,
mun. Chișinău

Soțul poate face procură la Ambasada Republicii Moldova din țara unde se află, pe numele soției, prin care o împuternicește să acționeze din numele său la vânzarea imobilului.

Dacă aveți și alte întrebări de ordin juridic sunați la (022) 22-09-96

Dacă o persoană are cetățenie dublă, poate să beneficieze de pensie pentru limită de vârstă de la ambele state?

Anastasia Bujor,
orașul Soroca

Da, poate, doar dacă nu a depus cerere prin care refuză pensia din una din țări.

Are dreptul un notar să nu autentifice actele unei persoane cu dizabilități fizice? (Notarul motivează că acea persoană nu este în deplină facultate mintală.)

Tudor Mihalache,
mun. Chișinău

Nu, notarul nu poate refuza autentificarea actelor unei persoane cu dizabilități fizice și chiar mintale, dacă această persoană nu a fost limitată în capacitatea sa de exercițiu. Notarul face abuz de autoritatea sa și poate fi obligat să autentifice actele de către Ministerul Justiției sau de instanța de judecată.

Cum poate fosta soție să-și oblige fostul soț să plătească pensie alimentară pentru copii? Instanța de judecată a hotărât ca tatăl să plătească pensia alimentară, el însă refuză s-o plătească.

Maria Jidaru,
orașul Chișinău

În acest caz, fosta soție trebuie să ia de la instanța de judecată care a emis hotărârea titlul executoriu pe care să-l depună spre executare la executorul judiciar de la locul de trai al fostului soț. Executorul judiciar are dreptul să pună sechestru pe bunurile imobile, conturile bancare și alte venituri ale fostului soț, să informeze despre datorie angajatorul fostului soț, care ar putea reține suma pentru pensia alimentară din salariu, sau să ceară punerea interdicției la ieșirea din țară sau la eliberarea pașaportului.

LINIA VERDE

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei din Republica Moldova are activ „telefonul de încredere”

022 26-93-00.

La acest număr de telefon, persoanele pot adresa orice întrebare de ordin social, inclusiv pot relata cazuri de discriminare.

Răspunsul îl puteți primi imediat sau solicitantul va fi redirectionat la un alt specialist din cadrul ministerului sau din afară, capabil să răspundă la întrebare. Cetățenii pot suna de luni până vineri, între orele 08:00 și 17:00. În week-end apelurile sunt înregistrate de un robot telefonic.

Teatrul social, instrument artistic de combatere a discriminării

Asociația Keystone Human Services International Moldova desfășoară, în perioada martie-mai 2012, spectacole de teatru social în 15 școli incluzive din Republica Moldova. Piesele sunt jucate de zece voluntari, actori neprofesioniști, și au drept scop eliminarea discriminării de orice natură.

În sala de sport a gimnaziului din satul Verejeni, raionul Telenești, stau cuminți pe scaune circa 200 de elevi. Toți așteaptă cu nerăbdare să vadă spectacolul. „Nu știu despre ce e scena. Sunt sigură că va fi interesant, doar oaspeții au bătut atâta drum până la noi”, spune Lilia Taburceanu, eleva clasei a 8-a „B”.

În sală este liniște. Se aud doar șoapte: „Se începe, se începe. Liniște. Șșș!”. Pe scena improvizată apar actorii. Copii aplaudă. Începe spectacolul.

Acțiunea are loc la lecția de limba română. Este o scenă parcă ruptă din viața reală. E vorba de povestea a doi copii – Dima, un elev cu deficiențe fizice, și Vadim, un elev cu probleme intelectuale. Din cauza problemelor de sănătate, ambii sunt ignorați de câțiva colegi de clasă, nepermițându-le să participe activ la activitățile extrașcolare. Mai grav e că profesoara, marmoră la scenele de conflict iscate între elevi, este indiferentă și nu ia atitudine. Sfârșitul scenei – profesoara iese din clasă, lăsând conflictul între elevi nesoluționat.

După ce au vizionat piesa, elevilor-spectatori li s-a propus să ofere soluții pentru conflictul iscat între elevii-actori, pentru ca sceneta să aibă un final fericit și ca niciun copil să nu fie discriminat. Astfel, elevii-spectatori intră în pielea actorilor și joacă rolul așa cum cred ei că poate fi rezolvată problema discriminării. Elevii de la gimnaziul din satul Verejeni au decis că Dima și Vadim trebuie să fie acceptați de colegi, iar profesoara să nu tolereze acțiunile discriminatorii.

Natalia Matei, pedagog social la Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri cu dizabilități fizice din Chișinău, cea care provoacă publicul spectator să ofere soluții, afirmă că teatrul social este un mijloc eficient de sensibilizare a publicului asupra problemei discriminării și stigmatizării. „Teatrul social este numit și teatrul oprimaților, unde sunt jucate scene din viață. Am ales o scenetă unde doi elevi sunt discriminați de colegi din cauza problemelor de sănătate pe care le au, fiindcă fenomenul discriminării este prezent în instituțiile de învățământ din țară, într-o măsură mai mare sau mai mică. Prin intermediul acestor scenete copiii se pot pune în pielea elevilor-victime ale stigmatizării”, spune Natalia Matei.

Actorii nu sunt profesioniști, ci voluntari ai Centrului Comunitar pentru Copii și Tineri cu dizabilități fizice din Chișinău, dar și reprezentanți ai Asociației Keystone Human Services International Moldova. Dumitru Focșă a jucat rolul lui „Dima”, elevul cu deficiențe fizice. El afirmă că nu este ușor să sensibilizezi publicul și să-l faci să înțeleagă mesajul scenei.

Sergiu Calistru, profesor de limba și literatura rusă la gimnaziul din satul Verejeni, spune că a rămas

mulțumit de felul în care sceneta a fost pusă pe rol. „Majoritatea elevilor spectatori au plecat acasă cu tema învățată. Ei au înțeles că nu e bine să discriminezi, deoarece toți avem aceleași drepturi”, afirmă profesorul.

Pavel Sambriș, elev al clasei a 7-ea „B”, a rămas profund impresionat de spectacol și afirmă că sceneta l-a făcut să retrăiască câteva momente neplăcute din copilăria sa. „Știu cum e să fii înjosit din cauza anumitor probleme de sănătate. Când eram mic, n-am putut merge o perioadă și mă foloseam de cărucior. Copiii mă ignorau și nu doreau să se joace cu mine. După ce m-am însănătoșit, atitudinea lor s-a schimbat”, susține elevul. Pavel crede că într-adevăr copiii cu deficiențe locomotorii și intelectuale sunt discriminați de semenii lor, iar spectacolul a prezentat realitatea.

Ion Popescu, psiholog la gimnaziul din satul Verejeni, susține că, prin intermediul scenei, copiii recepționează ușor mesajul nediscriminatoriu. „Elevii sunt învățați cum să se comporte într-o situație discriminatorie, dar atunci când sunt puși să joace rolul celui discriminat și să dea soluții de combatere a fenomenului, mesajul este mai bine înțeles”, susține Ion Popescu.

Teatrul social este un instrument de schimbare a societății. Spectacolele sunt organizate de Asociația Keystone Human Services International Moldova în cadrul proiectului „Combaterea discriminării persoanelor cu dizabilități intelectuale prin eforturi comune ale Grupului de Acțiune Comună în Strategii Media”.

Natalia Raileanu, coordonator de proiect, menționează că teatrul social aduce în scenă situații de discriminare, iar rolul principal îi revine spectatorului care se implică și propune soluții. „Scopul teatrului social este de a sensibiliza elevii și pedagogii față de necesitățile persoanelor cu dizabilități fizice și intelectuale și de a le forma o atitudine nediscriminatorie”, menționează Natalia Raileanu.

Proiectul „Combaterea discriminării persoanelor cu dizabilități intelectuale prin eforturi comune ale Grupului de Acțiune Comună în Strategii Media” face parte din programul „Comunitate Incluzivă – Moldova”, realizat cu susținerea financiară a Programului Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova și a Health Media Initiative și Open Society Foundations.

Lilia ZAHARIA

DICTIONAR JURIDIC

Rubrică susținută de jurista
Doina Ioana Străisteanu

Violare de domiciliu – pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia, ori refuzul de a le părăsi la cererea ei, precum și perchezițiile și cercetările ilegale.

Restricție – măsură care limitează, îngreșează un drept, o libertate.

Sabotaj – acțiune de a sabota, a împiedica intenționat desfășurarea normală a unei acțiuni, a unui proces de producție.